

13 DECEMBER 2009 – DERDE ZONDAG VAN DE ADVENT

EERSTE LEZING

SEFANJA 3, 14-18a

Sion, jubel van vreugde; juich, Israël verheug u en wees blij, Jeruzalem, met heel uw hart! Het vonnis dat op u drukte, werd door de Heer vernietigd. Hij heeft uw vijand verjaagd. De Heer, de Koning van Israël, blijft bij u: nu hoeft gij geen onheil meer te vrezen!

Op die dag zal er tot Jeruzalem gezegd worden: „Vrees niet, Sion, en laat uw handen niet verslappen. De Heer, uw God, is bij u als een reddende held. Uitermate verheugt Hij zich om u, door zijn liefde maakt Hij u nieuw; Hij jubelt om u van vreugde.”

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE FILIPPENZEN 4, 4-7

Broeders en zusters,

Verheugt u in de Heer te allen tijde. Nog eens: verheugt u! Uw vriendelijkheid moet bij alle mensen bekend zijn. De Heer is nabij. Weest onbezorgd. Laat al uw wensen bij God bekend worden in gebed en smeking, en nooit zonder dankzegging.

En de vrede van God, die alle begrip te boven gaat, zal uw harten en gedachten behoeden in Christus Jezus.

EVANGELIE

LUCAS 3, 10-18

In die tijd stelden de mensen Johannes de vraag: „Wat moeten wij doen?” Johannes gaf hun ten antwoord: „Wie dubbele kleding heeft, laat hij delen met wie niets heeft, en wie voedsel heeft, laat hij hetzelfde doen.” Er kwamen ook tollenaars om gedoopt te worden en ze vroegen hem: „Meester, wat moeten wij doen?” Hij zei hun: „Niet méér vragen dan voor u is vastgesteld.”

Ook soldaten ondervroegen hem: „En wij, wat moeten wij doen?” Hij antwoordde: „Niemand uitplunderen, niemand iets afpersen, maar tevreden zijn met uw soldij.”

Omdat het volk vol verwachting was en iedereen zich aangaande Johannes de vraag stelde, of hij niet de Messias zou zijn, gaf Johannes aan allen het antwoord: „Ik doop u met water, maar er komt iemand die sterker is dan ik; ik ben niet waardig de riem van zijn sandalen los te maken. Hij zal u dopen met de heilige Geest en met vuur. De wan heeft hij in zijn hand om zijn dorsvloer grondig te zuiveren en zijn tarwe te verzamelen in de schuur, maar het kaf zal Hij verbranden in onblusbaar vuur.” Zo en met nog vele andere vermaningen verkondigde Johannes aan het volk de Blijde Boodschap.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Geven is doorgeven

THOMAS EN KEVIN, TIENERS, KUIEREN langs de Mechelsesteenweg in Antwerpen op het traject van de tram. Stom natuurlijk. Ze worden verrast. Kevin, die naast de rails loopt, kan nog net zijn broer opzij gooien. Hij wordt zelf geraakt. Maanden later is hij thuis, zwaar beperkt.

De broers groeien samen op. Hun genegenheid is groot. Ze helpen elkaar met de prothese. Nu heeft Thomas een vriendin. Sophie komt voor het eerst thuis in het gezin. Waarom is Kevin zo stil? Deelt hij niet in de vreugde van Sophie en Thomas? Is hij jaloers? Een paar weken later snauwt Thomas Kevin af, zonder reden. Voor het eerst sinds het ongeval. Hun moeder hoort het, maar ze zegt niets. Ze kijkt Thomas alleen maar even aan. Dan beseft Thomas: „Ik heb de schuld tegenover mijn broer al die jaren verdrongen. De mooiste momenten met Sophie worden overschaduwd door een dwanggedachte: ‘Jij, Thomas, hebt je leven aan je broer te danken. Je zult nooit meer voluit gelukkig zijn.’”

Thomas schraapt al zijn moed bijeen en spreekt erover met Sophie. Hij ziet rood van schaamte, maar hij vertelt alles over zijn gevoelens. Sophie laat hem praten en dan zegt ze: „Wat maak je het jezelf moeilijk. Ik hou zo van je broer. Hij heeft jou voor mij gered. Ik ben hem zo dankbaar.”

Bij zijn thuiskomst ziet Thomas zijn broer Kevin in de rolstoel – zoals steeds – met een vragende blik: „Hoe is het met Sophie?” Maar ditmaal, na het gesprek met Sophie, is alles anders. Thomas voelt geen medelijden met zijn broer, geen schuld, maar hij vindt Kevin opnieuw buitengewoon. Alle wrok is weg. Ineens vervult het angstaanjagende gebaar van zijn broer – dat wegstoten voor de wielen van de tram – hem met een heel nieuw gevoel: dankbaarheid.

Thomas en Sophie zorgen, na het sterven van hun ouders, al heel veel jaren voor Kevin. Ze zijn alle drie gelukkig én dankbaar. Dit verhaal is gebrouwen naar Flor Hofmans' *Over het mooiste boek. Meditaties over het Lukasevangelie* (uitgeverij Patmos, 1962).

Wat heeft dit met deze adventszondag te maken? Alles. De derde zondag in de advent is de vreugdezondag. Gaudete. In kerken, die nog oude gewaden in mottenbollen hebben bewaard, worden vandaag een roze stoel en een roze kazuifel gedragen. Tussen het paars van de advent in. Even verpozen. Dankbaar terugkijken.

Dankbaar terugzien is een heel krachtig gebaar. Het is – letterlijk – eucharistieën. Advent is – natuurlijk – uitzien naar de Komst, naar de toe-Komst. Verlangen. Maar het is ook te midden van die tijd even gaan zitten en omzien. In dankbaarheid. „Als je drinkt van de stroom, gedenk dan de bron”, schreef ik al in een vroegere commentaar. Het water dat we nu drinken, is ons geschonken door de bron. Door de Bron.

Is dit dan een zondag van genoeglijk uitrusten? Toch niet. In dankbaarheid omzien is een heel sterke religieuze kracht. We herleiden ons christendom vaak tot ethiek. Vroeger pure moraal: dit is goed (en het moest dus), en dat is slecht (en het mocht dus niet). Die periode is over. Maar er is een nieuwe ethische verenging van het christendom: je ‘moet’ delen, zeker op deze welzijnszondag. Maar de dingen kleven zo aan ons: „Ik heb ze verdiend. Ik heb ervoor gelabeurd.” En zo krijg ik slechts een magere 5 euro in de omslag. En ik voel me ergens schuldig en ondankbaar.

Het christendom is niet eerst ethiek en vervolgens mystiek. Het is net andersom. Het is in de eerste plaats besef van gratuiteit. Alles is mij – tenslotte – gegeven, ook de werkkraft en ambitie, waarmee ik mijn leven opbouwde. Dit is het enige oplosmiddel, dat bekwaam is de kleaving van het bezit aan onszelf los te maken. Alleen dankbaarheid bevrijdde Thomas van het feit dat hij levenslang in de schuld stond tegenover zijn broer. Alleen het besef dat alles mij gegeven is, maakt me los uit de klemgreep van ‘ik heb dat verdiend’. Delen is dan geen rauwe ethische plicht, maar een verlenging van het ontvangen. Geven wordt dan doorgeven. Om niet. Soms denk ik dat dankbaarheid een veel sterker motief is voor rechtvaardig delen dan pure plicht.

Even kijken of we toch niet zouden meewerken met ‘soep op de stoep’ van Welzijnszorg (www.soepopdestoep.be).